

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för kulturvetenskaper

1GN263 Samhällsorienterande ämnen för undervisning i årskurs 4-6/verksamhetsintegrerad profil, 30 högskolepoäng

Social Sciences for Teaching in Primary School, Years 4-6/Teaching Practice Profile, 30 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2020-12-14

Senast reviderad 2022-03-22 av Fakulteten för konst och humaniora. Reviderad kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2022

Förkunskaper

Perspektiv på läraruppgdraget och skolan i samhället – inriktning årskurs 4-6/VI-profil (1GN406)

och

Didaktik och läroplansteori, inriktning förskolklass och årskurs/VI-profil (1GN420) eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- i praktiska övningar demonstrera sådana ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper som krävs för yrkesutövningen,
- problematisera hur undervisning i de olika ämnena kan främja elevers respekt för olika grupper i samhället och ge dem kunskap om dessa gruppers villkor,
- diskutera begreppet hållbar utveckling och dess problemområden i ett globalt perspektiv, samt diskutera hur hållbar utveckling kan främjas i undervisningen,
- självständigt och tillsammans med andra planera undervisning i syfte att stimulera och bedöma elevers lärande och utveckling enligt gällande styrdokument.

Delkurs Geografi, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- identifiera och använda närsamhällets möjligheter ur ett flertal didaktiska perspektiv genom studier av kulturlandskapet,
- analysera miljö, resurser, demografi och utvecklingsproblematik ur ett svenskt och

- europeiskt perspektiv,
- redogöra för centrala geovetenskapliga processer relevanta för landskapsformer,
- redogöra för jordens olika klimatområden och klimatförändringar,
- redogöra för grundläggande kartografi inklusive gradnät, projektioner, skala samt analoga och digitala kartor,
- redogöra för hållbar utveckling och dess tillämpning i undervisningen enligt Lgr 11.

Delkurs Historia, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- översiktligt redogöra för Sveriges historiska utveckling från 800 till 1900 och den svenska historiens koppling till Nordens historia,
- ge exempel på hur historiska källor, av olika slag och anpassade efter elevernas ålder, kan användas i undervisningen,
- diskutera och ge exempel på hur historia används i olika sammanhang och hur dessa exempel kan användas i undervisningen,
- formulera utgångspunkter för undervisning och bedömning av elevers kunskaper utifrån kursens innehåll och gällande styrdokument.

Delkurs Religionskunskap, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för centrala tankegångar med koppling till riter, levnadsregler och betydelsefulla rum och platser inom kristna, muslimska, judiska, hinduiska och buddhistiska traditioner,
- översiktligt redogöra för människors religiösa och livsåskådningsmässiga tillhörigheter i Sverige idag samt hur dessa har förändrats över tid,
- översiktligt redogöra för samt problematisera kring organisationers och rörelers inverkan på värderingar och kultur i det svenska samhället förr och nu,
- i enlighet med styrdokument och lagstiftning gällande icke-konfessionell undervisning formulera utgångspunkter för undervisning utifrån kursens innehåll,
- med utgångspunkt i diskussioner om barns livsfrågor redogöra för etiska och moraliska frågor relevanta att behandla i undervisningen.

Delkurs Samhällskunskap, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för olika politiska styrelseskick och dessas organisering,
- redogöra för det svenska politiska systemet,
- redogöra för grundläggande sociala förhållanden i Sverige,
- redogöra för grunderna i det svenska rättssystemet,
- redogöra för grunderna i det svenska mediasamhället,
- översiktligt redogöra för svensk offentlig ekonomi och det svenska skattesystemet.

Innehåll

Delkurserna speglar närsamhället och det globala samhället ur respektive ämnes perspektiv. Såväl ämnesinriktade moment som ämnesdidaktiska perspektiv finns i varje delkurs.

Delkurs Geografi 7,5 hp

Delkursen introducerar och genomlyser geografiska begrepp och ämnesdidaktiska perspektiv. Grundläggande geovetenskap, inklusive naturgeografi, klimat och klimatförändringar, liksom grundläggande kartografi behandlas. En värld i förändring identifieras med fokus på globala miljöfrågor, demografi, utvecklingsproblematik och förutsättningar för en hållbar utveckling. Grundläggande resursfrågor som den globala livsmedelsförsörjningen analyseras. Verklighetsanknutna varianter av undervisning

kommer att bearbetas som t. ex. exkursioner och fältstudier. Kopplingen till yrkespraktiken stärks genom verksamhetsintegrering.

Delkurs Historia 7,5 hp

I denna delkurs sätts den svenska och nordiska historien från 800 till 1900 i fokus. Problematisering av källor till historien ligger till grund för analyser av hur historien används och förmedlas i olika sammanhang. I kursen ingår också att studenten ska relatera undervisning till elevers lärande och bedömning av elevers kunskaper enligt gällande styrdokument. Kopplingen till yrkespraktiken stärks genom verksamhetsintegrering.

Delkurs Religionsvetenskap 7,5 hp

Delkursen behandlar religiösa traditioner som levande kultur och till sådan hörande religiösa uttryck. Fokus ligger på religiösa uttryck inom de fem så kallade världsreligionerna och det religiösa landskapet i dagens Sverige. Delkursen behandlar även frågor kring etik och moral, bl.a. utifrån begreppet livsfrågor. I kursen ingår också att studenten ska relatera undervisning till elevers lärande och bedömning av elevers kunskaper enligt gällande styrdokument. Kopplingen till yrkespraktiken stärks genom verksamhetsintegrering.

Delkurs Samhällskunskap 7,5 hp

Delkursen behandlar politiska, ekonomiska, sociala och mediala omvandlingsprocesser i vår tid. Teman som särskilt behandlas är demokratins utmaningar i Sverige och i världen. I delkursen ges en översikt över den offentliga ekonomin och hur skattepengar används i kommuner, regioner och stat. Kopplingen till yrkespraktiken stärks genom verksamhetsintegrering.

Professionsbas och professionell progression

I kursen konkretiseras lärarens uppdrag i förhållande till skolämnena geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap samt dessa ämnens styrdokument. Studenten ges förutsättningar att utveckla ett ämnesdidaktiskt tänkande som ska appliceras på verksamhetens styrdokument. Genom verksamhetsintegrering får den studerande inblick i yrkets uppgifter och villkor. I undervisningen ingår moment såsom redovisningar för mindre och större grupper vilket avser bidra till förståelse för en lärares kommunikativa kompetens samt för olika uttrycksformers betydelse.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I kursen introduceras observation som vetenskaplig metod och i fältstudier får den studerande träna sig att genomföra, bearbeta och redovisa sina iakttagelser. I samband med skriftliga redovisningar tränas det akademiska skrivandet med tonvikt på att sakligt och begreppsligt korrekt kunna redovisa och kommentera lästa texter. Kursen innefattar också moment av litteratursökning i bibliotekets databaser.

Undervisningsformer

I samtliga delkurser beaktas momenten utifrån ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska perspektiv. Undervisningsformerna utgörs av föreläsningar, seminarier, exkursioner, övningar och verksamhetsintegrerade delar.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart. För betyget VG på hela kursen skall den studerande på minst tre av fyra delkurser erhållit betyget VG.

Deltagande i seminarier, övningar, laborationer, exkursioner och verksamhetsintegrerat arbete ingår som en del av kursens examinationer.

Delkurs 1 examineras genom deltagande i seminarier/övningar/exkursioner samt individuell skriftlig tentamen *eller* inlämningsuppgift.

Delkurs 2 examineras genom deltagande i seminarier/övningar/exkursioner samt individuell skriftlig tentamen *eller* inlämningsuppgift.

Delkurs 3 examineras genom deltagande i seminarier/övningar/exkursioner samt

Delkurs 3 examineras genom deltagande i seminarier/övningar/exkursioner samt individuell skriftlig tentamen *eller* inlämningsuppgift.

Delkurs 4 examineras genom deltagande i seminarier/övningar/exkursioner samt individuell skriftlig tentamen *eller* inlämningsuppgift.

Två av kursens fyra delkurser examineras genom deltagande i seminarier/övningar/exkursioner och individuell skriftlig tentamen. Två av kursens fyra delkurser examineras genom deltagande i seminarier/övningar/exkursioner och skriftlig inlämningsuppgift. Vilka delkurser som examineras med vad meddelas i samband med kursstart.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet. Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Övrigt

Kursen ingår i grundläraiprogrammets verksamhetsintegrerade profil.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs Geografi 7,5 hp

Andréasson, Per-Gunnar (red.): *Geobiosfären: en introduktion*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan, utvalda kapitel. 300 s.

Daniels, Peter; Bradshaw, Michael; Shaw, Denis; och Sidaway, James (eds): *Human geography. Issues for the 21st century*. Harlow: Prentice. Senaste upplagan, utvalda kapitel, ca 200 s.

Franck, Olof, Johansson, Anette, Lilliestam, Anna-Lena & Pettersson, Anna, *SO för lärare 4-6*. Malmö: Gleerups. Senaste upplagan, ca 50 s.

Lambert, David och Mark Jones: *Debates in geography education*. Abingdon, Oxon: Routledge. Senaste upplagan, ca 100 s.

Landin, Staffan: *Blir världen bättre?* Stockholm: UNDP. Senaste upplagan. 84 s.

Molin, Lena och Ann Grubbström (2013): Are teachers and students ready for the new middle school geography syllabus in Sweden? Traditions in geography teaching, current teacher practices, and student achievement. *Norwegian Journal of Geography*, 67, 142-147. 7 s.

Sanderorth, Ingrid: *Plats - identitet - lärande: närområdesstudier i skolan*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan, ca 100 s.

Kompendier om att genomföra exkursioner och om stadslandskapet. 50 s.

Övrig litteratur i samråd med lärare, 100 s. Tillhandahålls på kursens lärplattform.

Delkurs Historia 7,5 hp

Franck, Olof, Johansson, Anette, Lilliestam, Anna-Lena & Pettersson, Anna, *SO för lärare 4-6*. Malmö: Gleerups. Senaste upplagan, ca 60 s.

Hedenborg, Susanna & Kvarnström, Lars: *Det svenska samhället 1720-2018*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan, ca 200 s.

Lindkvist, Thomas & Sjöberg, Maria: *Det svenska samhället 800-1720*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan, ca 400 s.

Läroplan för grundskolan 2022, (Lgr22). Stockholm: Skolverket, digital resurs, ca 30 s.

Övrigt material som tillhandahålls på kursens lärplattform, ca 100 s.

Delkurs Religionsvetenskap 7,5 hp

Franck, Olof, Johansson, Anette, Lilliestam, Anna-Lena & Pettersson, Anna, *SO för lärare 4-6*. Malmö: Gleerups. Senaste upplagan, ca 35 s.

Löfstedt, Malin (red.), *Religionsdidaktik: mångfald, livsfrågor och etik i skolan*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan, ca 220 s.

Svensson, Jonas & Stefan Arvidsson (red.) 2012: *Människor och makter 2.0*. 150 sidor. Tillhandahålls på kursens lärplattform.

Övrigt material som tillhandahålls på kursens lärplattform, ca 250 s.

Delkurs Samhällskunskap 7,5 hp

Franck, Olof, Johansson, Anette, Lilliestam, Anna-Lena & Pettersson, Anna, *SO för lärare 4-6*. Malmö: Gleerups. Senaste upplagan, ca 40 s.

Norén Bretzer, Ylva, *Sveriges politiska system*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan, 378 s.

Odenstad, Christina. (red.): *Samhällskunskap för lärare 4-9*. Malmö: Gleerups. Senaste upplagan, 200 s.

Övrigt material som tillhandahålls på kursens lärplattform, ca 150 s.